

Czernice

195-lecie wsi

Elzbieta Czarnotta

CZERNICE

195-lecie wsi

Publikacja współfinansowana ze środków
Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Copyright 2018 by
Elżbieta Czarnotta

Redaktor: Elżbieta Czarnotta

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów prywatnych

ISBN 978-83-945773-4-6

Wydanie I, Piła 2018

Wydawca
Skład i opracowanie graficzne:
Studio Projektu Graficznego
ART-WENA
Alicja Noska – Figiel
Piła, 64-920, ul. Hutnicza 24
tel. 501186165
e-mail: alicja@noska.pl
www.art-wena.pl

Czernice, dawna Królewska Wieś to jedno z 14 sołectw gminy Zakrzewo. Wieś została założona w 1823 r. Bardzo prężne są tradycje sportowe, szczególnie piłka nożna. We wsi z dużą inwencją działa również Koło Gospodyń Wiejskich. W Czernicach działają trzy organizacje pożytku publicznego: stowarzyszenie *Królewska Wieś* (kontynuuje działalność wcześniejszego LZS-u), Koło Gospodyń Wiejskich (od 1947) i najmłodsze Koło Środowiskowe Towarzystwa Przyjaciół Dzieci (od 2010). W ciągu roku odbywa się po kilka większych imprez organizowanych przez samych mieszkańców czasem z finansowym wsparciem samorządów: gminnego, powiatowego lub wojewódzkiego. Wszystkie prace związane z pisaniem i rozliczaniem projektów należą do mnie, natomiast prace związane z przygotowaniem i obsługą projektów wykonują mieszkańcy. Zaangażowanie miejscowej ludności wynika na pewno z tego, że przodkowie żyli w bardzo trudnych czasach, w okresie, gdy ziemie te były pod zaborem pruskim, a jednak nie ulegli germanizacji: czytali polską prasę, posyłali swoje dzieci do polskiej szkoły. Należeli do różnych stowarzyszeń, które zajmowały się organizacją życia społecznego. Dziś mieszkańcy organizują takie imprezy jak: Powitanie Wiosny, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Festyny Rodzinne, zabawy sylwestrowe, zabawy karnawałowe, letnie półkolonie dla dzieci, wycieczki krajoznawcze (Stara Łubianka, Solec Kujawski, Dobrzyca, Sarbinowo, Chłopy, Ciechocinek i inne), wyjazdy sportowe. Starsi mieszkańcy zawsze bardzo chętnie udzielają młodszym rad, opowiadają o przeszłości, dają przykład aktywnego trybu życia. Dlatego podczas obchodzonego w 2013 roku 190-lecia Czernic podziękowaliśmy wszystkim mieszkańcom powyżej 80 roku życia (Rosenthal Józef, Brożek Marianna, Kru-

kowski Edward, Mosoń Genowefa, Piszczek Franciszka, Karkut Irena, Marciniec Łucja, Krukowska Irena, Gołka Albin, Jonac Bernard, Czarnotta Eugeniusz, Kryszkiewicz Elżbieta, Cieślik Józef, Fecke Janina, Bojczyk Mikołaj) za ich długoletnie życie w tej wsi. Wiele z tych osób odeszło i nie doczekało kolejnych obchodów 195-lecia wsi. Przedstawiciele Czernic wybrali w 2013 r. najbardziej zasłużonych mieszkańców, którzy też otrzymali wyróżnienia: Elżbieta Kryszkiewicz, Albin Gołka, Jadwiga Karkut, Łucja Wilewska, Urszula Steppa, Barbara Suchy, Krystyna Szczodry, Mirosław Marciniec, Kazimierz Kryszkiewicz, Jerzy Karkut, Władysław Jonatz, Krzysztof Madej, Leszek Trojanowski, Krzysztof Czarnotta.

Koło Środowiskowe Towarzystwa Przyjaciół w Czernicach powstało w 2010 r. Koło zaczęło swoją działalność od organizacji czasu wolnego dzieciom wiejskim, które nie mają na miejscu żadnej placówki zajmującej się organizacją życia kulturalno – oświatowego. Stałymi członkami, które najbardziej do tej pory angażowały się w życie koła są: Elżbieta Czarnotta (przewodnicząca od 2010 r.), Elżbieta Stempniewska, Elżbieta Rusiecka, Justyna Kryszkiewicz, Elżbieta Trojanowska, Sabina Czarnotta i Ewa Teusz. Członkiem wspierającym jest Jolanta Teusz - Niedzieska. Do cyklicznie organizowanych przez koło imprez należą: festyny rodzinne (Dzień Dziecka, pożegnanie zimy, pożegnanie lata itp.), zabawy karnawałowe, półkolonie, Gminne Konkursy Wiedzy o Bohaterach Literackich i Bajkowych (w 2018 r. odbył się piąty konkurs), pomoc indywidualna dzieciom znajdującym się w potrzebie. Koło pozyskało osoby, które co roku przekazują na nasze dzieci 1% z podatku dochodowego. Dzięki tym środkom możemy zaspokoić bieżące potrzeby dzieci, którymi opiekuje się nasze koło.

Kolo Gospodyń Wiejskich w Czernicach powstało w 1947 r. dzięki zaangażowaniu takich osób: Dzięgała Antoni, Świerszcz Jan i Grzegorzycy Julian. Pierwszymi członkiniami było 10 gospodyń: Zofia Kieszowska, Helena Węgrzecka, Maria Mądra, Helena Paleń, Aniela Świerszcz, Weronika Skubida, Helena Skubida, Helena Grzegorzycy, Janina Kondrot, Florentyna Podlewska i Wanda Bielecka. Pierwszą przewodniczącą została Janina Kondrot (działała również w radach nadzorczych, Radzie Gminy i Radzie Powiatu). Kolejnymi przewodniczącymi KGW były: Maria Kryszkiewicz, Zofia Kieszowska, Florentyna Podlewska, Elżbieta Kryszkiewicz, Urszula Stepa, Barbara Suchy, Halina Klimek, Krystyna Rykała, Jadwiga Karkut, Elwira Kowalczyk, Elżbieta Trojanowska (pełni funkcję do dziś). Największym wyróżnieniem w historii 70-letniej działalności było zajęcie w 1995 r. I miejsca w konkursie wojewódzkim „Piękna wieś dziełem jej mieszkańców”. W 1955 r. pięć koleżanek: Janina Kondrot, Adela Bojczyk, Zofia Kieszowska, Weronika Skubida i Maria Kryszkiewicz brały udział w rajdzie kolarskim do Lublina, gdzie uczestniczyły w ogólnopolskich dożynkach. Zajęły II miejsce, a w nagrodę pojechały do Zakopanego. Na dożynki wyjechała również delegacja zespołu śpiewaczego, który istniał przy świetlicy gminnej, a prowadził go kierownik Gminnego Ośrodka Kultury Bolesław Szudarski. Maria Heruday i Helena Grzegorzycy wraz z zespołem z Zakrzewa uczestniczyły w festiwalu młodzieży i studentów w Warszawie. Natomiast Zofia Kieszowska i Janina Kondrot w nagrodę za pracę społeczną zostały nagrodzone wczasami w *Domu Chłopa* w Warszawie. W pierwszych latach działalności koła organizowane były bale maskowe, choinki noworoczne i dziecińce w okresie żniw. Przeprowadzono też wiele

kursów w zakresie: pieczenia, gotowania, szycia i haftu. Tradycją koła jest wykonanie wieńca dożynkowego na coroczne uroczystości o charakterze kościelnym, wiejskim, gminnym czy powiatowym. Zarząd koła gospodyń zorganizował w tym czasie wiele wycieczek krajoznawczych do: Gdańska, Warszawy, Krakowa, Oświęcimia, Lichenia, Dobrzycy (ogrody), Chłopów, Szymbarku, Śmiłowa (trofea Stokłosy) i inne. Tradycją jest wspólne spędzanie czasu z okazji: Dnia Kobiet, *Tłustego czwartku*, Dnia Matki i Dziecka, Wigilii Bożego Narodzenia. Koło opiekuje się salą wiejską, zapleczem i wypożyczaniem naczyń.

*Na podstawie sprawozdania przewodniczącej koła
Elżbiety Trojanowskiej.*

Kolejną organizacją w naszej wsi jest **Stowarzyszenie Królewska Wieś** (prezes Krzysztof Czarnotta), które zawsze współpracuje z innymi organizacjami i osobami: sołtysem Czernic, Radą Sołecką, Kołem Gospodyń Wiejskich, Kołem Środowiskowym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Czernicach, Stowarzyszeniem *Nad Głomią* w Głomsku oraz zespołem *Krajniacy* z Wielkiego Buczka, który wystąpił podczas takich uroczystości: promocja książki *Historia Szkoły Podstawowej im. Marii Gąszczak w Głomsku 1929–2010*, *Czernice we wspomnieniach*, odsłonięcie tablicy pamiątkowej przy cmentarzu ewangelickim.

Do działalności należy organizacja: treningów raz w tygodniu, meczy w soboty lub niedzielę, turniejów Oldbojów na hali sportowej w Zakrzewie. Dofinansowanie przez Urząd Gminy Zakrzewo pozwala na utrzymanie szatni i boiska, przez powiat zło-

towski na imprezy rowerowe, przez LGD Debrzno (zrealizowano projekt „Cmentarz ewangelicki miejscem pamięci”, który polegał na uporządkowaniu cmentarza ewangelickiego i ustawieniu tablicy upamiętniającej nekropolię), przez Województwo Wielkopolskie na realizację zadań o szerszym zasięgu (ustawiono przy kościele tablicę pamiątkową poświęconą osobom zamordowanym podczas II wojny światowej, wydano historię zlikwidowanej Szkoły Podstawowej im. Marii Gąszczak w Głomsku, *Czernice we wspomnieniach* na 190-lecie, *Skąd Głomia wypływa*).

Dziękuję wszystkim osobom (szczególnie Elżbiecie Kryszkiewicz), które udostępniły zdjęcia do tej publikacji, aby ocalić od zapomnienia dzieje naszej wioski.

Sołtysi, którzy sprawowali funkcje w Czernicach w latach 1945 – 2018:

1945 – 1946 – Joachim Suchy

1946 – Jan Dąbek

– Zofia Kieszkowska

– Jan Kata

– Ryszard Rudziński

1987 – 1988 – Michał Brzostowicz

1988 – 1998 – Elżbieta Kryszkiewicz

1998 – 2002 – Jan Rosenthal

2002 – 2006 – Stanisław Szczodry

2006 – 2011 – Władysław Jonatz

2011 – 2015 – Władysław Jonatz

2015 – 2019 – Władysław Jonatz